

Якщо полюбиш прокляття

Автор:

Світлана Лапіна

Якщо полюбиш прокляття

Світлана Горбань

Наталя Лапіна

Любовь и волшебство #1

“Якщо полюбиш прокляття” – це прекрасна знахідка для всіх, хто любить фантастику. Розпочавшись як традиційне фентезі, історія пристрасті красуні Огнеслави та чародія Вельфа, яка переносить їх із казкового світу в нашу сучасність, поступово поглиблюється до вічних проблем етичного вибору. Зловісний світ, де небезпечними є і густі тумани, і пристрасні обійми, несподіваним чином змінюється, руйнуючи наші уявлення про усталений жанр меча й чаклунства. Це історія містичного незбагненого кохання, у якій переплітаються земне та вічне, побутове й піднесене. Дзвін мечів змінюється грохотом метро, та чи вдасться закоханим зустрітися знову? Роман з динамічним сюжетом й прозорою легкістю розповіді, вишуканим ліризмом та психологізмом у кращих традиціях жанру.

Світлана Горбань, Наталя Лапіна

Якщо полюбиш прокляття

(Срібні прикраси на чорному тлі)

Чому так сталося, що ми призвичаїлись бачити лише тіньову сторону світу?

Клара Гудзик

...Він вів дивовижну гру з величезною кількістю неймовірностей, щоб ми нічим не ризикували, йдучи за Ним далі, до кінця.

П'єр Тейяр де Шарден

1

Замок палав.

Струменіли з вікон-бійниць вузькі смуги червоного вогню, дахи шпурляли у вечірне небо снопи іскор, тріскалось розпечене каміння. У довгасті тріщини стін лавою сунули біляві воїни в оздоблених мідяною лускою панцерах і шоломах. Посічений мечами нечисленний гурт захисників замку даремно чинив опір: пронизані стрілами, настромлені на довгі важкі списи оборонці падали один за одним. Відбивалися мовчки, з відчуженими, майже байдужими обличчями. Попереду верещали, бряжчали зброєю шереди ворогів, а позад них височіла уціліла найбільша й найміцніша вежа фортеці.

За її кам'яними мурами у напівморозі великого овального приміщення чаклувала над палаючим жертovníком вродлива чорнява жінка в темній сукні з коштовними низками сяючих прикрас, що оперізували її стан. Швидко шепотіла заклинання, схрещувала й розводила руки над лимонно-жовтим полум'ям. Від жару діаманти на браслетах стікали долі важкими краплинами, випаровувалися росою, а руки не відчували дотиків вогню – зміїлися, сплітались та роз'єднувалися – ніжні, білі, з довгими тонкими пальцями та блискучими нігтиками.

У жовтому вогні кипіла, пінилася бурштинова краплина, розбухала, насичувалася таємною силою, дедалі більшала – була уже з горішок – набувала форми кульки, оберталася, підкоряючись рухам досвідчених рук чарівниці.

І ніколи не спромоглися б воїни напівдикого степовика Стратомира вдертися до її замку, якби не привів їх сюди темноволосий чоловік з хижим профілем шуліки, маг і чародій. Його невиразний обрис зловісно бовванів на узвишші перед фортецею – у чорному вбранні на вороному коні, на тлі розпеченого пурпуру: позад нього палахкотіла вечірня заграва, а попереду сичали криваві язики пожарища. Вітер розметав пасма довгого волосся, обличчя геть не було видно, стирчав лише великий горбуватий ніс.

– Кіло! – мовив коротко і рухом голови підкликав хлопця з невеликого гурту, що покійно стояв за горбочком. Убрані в чорне, ці люди скидалися на зграю воронів, які звіддалік спокійно стежили за ходом битви.

Кіла зіскочив з коня й прудко збіг на пагорб.

– Під'їдь-но до Стратомира й скажи, щоб перестав рубати всіх підряд. Тих, що залишилися, легко можна взяти живими, – мовив чаклун, спостерігаючи за густими клубами диму над фортецею. – Зрозумів?

– Авжеж.

– Візьми смолоскип.

Кіла крутнувся на місці й прожогом побіг униз, глухо тупочучи ногами.

У цей час за товстими мурами замку, в глибині круглої вежі востаннє спалахнуло яскраве жовте полум'я на жертovníку – і враз згасло, лише червоні жаринки спроквола зблискували в темряві.

Чорнява красуня підхопила ще гарячу бурштинову краплину й закріпила на срібному ланцюжку. Важко, стомлено зітхнула й швидко попрямувала спадистими східцями до великої нижньої зали, освітленої кількома смолоскипами та червоними відблесками пожежі. Тут її чекали схожі на неї хлопчик років шести і зовсім маленька дівчинка, обоє перелякані й принішклі.

– Пора виходити, Коріелю, – чаклунка схилилась над дівчатком, почепила на її шийку ще теплу бурштинову прикрасу та звернулась до сина:

– Коли дістанетеся степу, ідіть не зупиняючись. Уже темно, не загуби Віланду, тримай за руку.

– А як же ти, мамо? – хлопчик схопився за розширену донизу спідницю, здивовано поглянув на дві маленькі живі тіні за її спиною.

– Я наздожену вас пізніше. Якщо зможу, – обережно, але рішуче забрала його руку з сукні. – Камінець на шиї Віланди вказуватиме вам дорогу. І запам'ятай: Огнеславі скажеш, що я – полонянка... замку, – потому додала, стишивши голос: – Хай стережеться нічних духів.

Вона обдивилась дітей, ніби хотіла ще щось сказати, але промовчала, рішуче попрямувала до стіни й смикнула за важке металеве кільце – у кам'яній підлозі безшумно, мов двері передпокою, розчинилась ляда.

Підштовхнула дітей до отвору:

– Хутчій!

Малюки квапливо побігли крутими східцями вниз. Коли вони повністю зникли в темряві, чаклунка почула голос хлопця:

– Тут нічого не видно.

Вона схопила зі стіни смолоскип – ураз зблиснули діаманти браслета на її руці – і суворо наказала:

– Загасиш його ще на виході, у степ із вогнем не виходь.

– Гаразд, не забуду, – гукнув хлопчик у відповідь.

Люк беззвучно закрив отвір, сам, вона навіть не торкнулася кільця. Взяла ще один смолоскип, повільно й урочисто рушила до протилежної стіни. Простягла вперед вільну руку, неприродно розчепіривши пальці, та низько, гортанно мовила заклинання.

Відлуння його повторило – і щелепи кам'яної стіни розсунулися. Відкрилися двері ще однієї овальної зали. Без вікон, зовсім порожньої, з нерівно обтесаними стінами та глибоким широченним колодязем посередині.

Жінка нерішуче ввійшла, ступила кілька кроків і зупинилася біля самісінького провалля. Тіней позад неї побільшало, вони підходили беззвучно й зупинялись – маленькі, тендітні, невагомі. Ущільнившись до відчутної навіть на відстані громади, нависли ззаду суцільною стіною. Якийсь час вона стояла нерухомо, ніби вагаючись, потім кинула смолоскип у чорну безодню. Звідти здійнявся вгору страшний гуркіт. Потому зблиснув огняний стовп. Від яскравого світла засяяли навіть сірі стіни.

Чаклунка відступила назад, уперлася спиною у твердий камінь муру.

– Це пастка! – прошепотіла й затулила обличчя долонями. Діаманти на браслетах потекли сяючими краплинками вниз.

– Ось як вони перемагають! Завжди! Тільки...

Страшний гуркіт не дав закінчити: захиталися стіни, підлога вигнулася, мов хребет величезного звіра.

Тієї миті хлопчик, який уже вийшов з підземелля, випустив руку сестрички: він озирнувся на замок, що казково спалахнув у пільмі. Там ще й досі метушилися й кричали люди.

Несподівано вибухнула і враз розсипалася на дрізки могутня вежа.

Малий кинувся у той бік, де стався вибух, простягнуті вперед руки шукали в повітрі опори, неслухняні губи намагалися покликати маму. Раптом він згадав її суворий наказ – заляк і довго стояв, не розуміючи, що сталося та як тепер бути.

Таємний хід закінчувався на такій відстані від замку, що легко можна було зникнути непоміченим: ніч, яка насувалася зі степу, усе огортала мороком, обминала лише тліючі рештки фортеці, що зловісно мерехтіли в темряві.

Повагавшись кілька хвилин, Коріель вирішив іти уперед, озирнувся – і не побачив Віланди. Вона не могла відійти далеко, бо була занадто маленька. Хлопчик це розумів. Він погукав її. Але марно.

Коріель повернувся до пащі підземного ходу, однак сестрички там не застав. Він відійшов осторонь, безсило опустився на землю. Не знав, що робити, але ж не міг сидіти склавши руки, і тому підвівся й навмання продовжив пошук.

Усю ніч хлопчик блукав навколо згарища, ховаючись за горбочками та кущами, шукав сестричку, стиха гукав її, спотикався й падав, він замерз, подряпав обличчя й дуже поранив руку. Високі трави хапали за ноги, глузливо мерехтіли між пасмами димів далекі зорі. Чорна стіна ночі ніби штовхала його у спину, і він пробивався углиб руїн.

Там його і схопили воїни у високих лискучих шоломах.

Темрява почала розступатися, повітря вже несміливо світилося білим холодним промінням, а небо – сірим сяйвом ранкової паморозі. Химерно громадилися страшні гранітні брили; розламані, спотворені, бридкі, вони ще пашіли жаром нещодавньої пожежі. Кружляв серед каміння легкий вітерець, забивав ніздрі задущлигим смородом горілого, занапашеного, знищеного. Уривчасто перегукувалися переможці: нишпорили скрізь, намагаючись знайти серед руїн щось цінне.

– Це син тієї відьми! – кремезний степовик штовхнув малюка вперед, і той мало не впав.

– Бачу, – зичним голосом відповів маг, що зморено сидів на теплому камені, укутавшись накидкою, яка надавала всій його постаті ще більшої хижості та зловісності. Проте коли він дивився прямо, бліде обличчя не видавалося грізним та потворним. Він повернувся до малого, і той повільно ступив кілька кроків уперед. Обое – і хлопець і маг – належали до одного племені й мали довге, надзвичайно темне волосся та чорні очі, через те дуже відрізнялися від людей, які стояли поруч і дивилися боязко й водночас вороже.

– Не бійся, Коріелю, – пещеною рукою з довгими тонкими пальцями чаклун, не поспішаючи, повагом погладив дитяче личко – і подряпини та синці на ньому враз зникли, залишився тільки бруд.

– Я не боюся.

Маленький Коріель зірко вдивлявся в чорноту страшних очей і не рухався. А чародій обома долонями стиснув його закривавлену ручку, за якусь хвилину відпустив, і натопт, що їх оточував, враз зойкнув – від рани не лишилось і сліду.

Ватажок Стратомир, немолодий кремезний чолов'яга, припорошений пилом і пропахлий кіптявою та потом, проковтнув слину й подав знак воїнам. Ті розійшлися. Як усі степовики, Стратомир носив шкіряні штани та куртку, обшиті мідними й бронзовими бляшками, але оскільки був ватажком, до високого шолома причепив пишній хвіст рудої лисиці, а шию прикрасив важкою золотою пектораллю. На його приналежність до верхівки вказували й золоті персні майже на кожному пальці обох рук.

– Незрівнянний Вельфе, – ватаг схилився перед чаклуном, пектораль сколихнулась на його шиі, – якби ти допоміг кільком моїм дружинникам...

– Ні, – хижо повернув свій пташиний профіль чарівник. – Я зробив усе, про що ми домовлялися, Стратомире, а одержав тільки половину обіцяного.

– Дівчинки немає... Ніде... – Стратомир скрушно розвів руками. – Може, візьмеш замість неї...

– Ні, – різко перебив його чаклун Вельф. – Золота мені не потрібно. А твого мотлоху – й поготів.

– А коней... – благально почав ватаг, але Вельф рвучко підвівся – чорний плащ майнув, мов пташине крило в польоті, – і пішов геть, тримаючи за плече Коріеля, що байдуже дивився у далечінь, як зачарований.

– До побачення, незрівнянний Вель... – знову почав було Стратомир, та чародій замість прощання суворо кинув через рамено:

– Пам'ятай про борг. А краще негайно знайди дівчинку.

Ватажок закашлявся: забагато літало в повітрі диму й гару. Копнув ногою сірий уламок каменя й хижо погрозив невідомо кому: «Хребта переломлю!»

А поблизу вже не мечі дзвеніли – люто хрипіли роздратовані голоси: степовики ділили здобич, якої було замало. Її завжди замало. Багато трупів та калік. Стратомир звик до цього, тому не виявляв ніякої цікавості до трофеїв. Свою частку він одержить обов'язково, і чималеньку. Зморено сів на уламок стіни. Відкашлявся й витер тильним боком долоні довгі вуса, які звисали нижче підборіддя. Камінь був ще приємно теплим, але швидко стигнув на холодному ранковому повітрі.

А крайнеба вже світився химерною жовтою смугою. Звичайні світанки такими не бувають.

2

Сонце заходило.

Обрій оповили темні важкі хмари, світ заповонила синя печаль імлі. Похмурі сумні хатини, що незграбно й безпорадно мерзли серед голих дерев, потонули в сірому тумані околиць. Чорна смуга дороги, яка звивалася змією навколо каламутних калюж, губилася серед невисоких пагорбів.

Цим сльотавим путівцем простувала зовсім маленька дівчинка, обідрана і брудна. Багно дратівливо чвакало та плямкало, коли його торкалися босі ноженята. Вітер дедалі дужчав, налітав то спереду, то ззаду, шарпав блаженську одежину, але дівча уперто дрібцювало лише йому відомим шляхом, стискаючи біля шиї задубілими пальчиками кінці великої латаної хустини, яку вчора подарувала пригнічена горем сухорлява жінка з бідного хутора, де убогі повітки, обліплені чорними лискучими мухами, пахли сіном і теплим димком. Єдиний раз за всю мандрівку малечу впустили до оселі й нагодували гарячою юшкою з щербатої глиняної миски. Висока худесенька селяночка, накидаючи на її тендітні плечики поруділу шаль, пояснювала могутньому клишоногому вусаневі:

– Хіба ти не бачиш, що їй пороблено? Дивись, які очі! Хай іде, куди знає. Хіба їх, чаклунів, зрозумієш чи зупиниш?

Але дівчинка не знала, куди йти. Вона ще не мала ані волі, ані розуму, вела її сила набагато могутніша за людську – тягла вперед усе владніше, і коли в степу запанувала непроглядна пітьма, без жодного вогника чи іскорки, маля, не зупиняючись, ішло, немов уві сні, вдивляючись у темряву широко розплющеними очима, страшними від безтямності.

А вітер скавучав між зарослими пагорбами, шаленів, рвучись у височінь. Нарешті розігнав-таки хмари – і стих. На небі спалахнули крижані зірки, вигулькнув з безодні вузький ріжечок місяця. Дедалі холоднішало, босі ноженята судомно трошили тонку кригу, що заклила поверхні калюж.

З-за невисокого горбка донеслося пронизливе виття. Дівча не стрепенулося, не стривожилось, тільки глипнуло очима позад себе, однак не помітило зграю хижих вовків, що назирці йшли за нею.

Один із них майже наздогнав маленьку безпомічну жертву. Озирнувшись, вона побачила зовсім поруч жовті очі, здоровенні гострі ікла, зволожені слиною. Ухопилася задерев'янілими від холоду пальцями за амулет, що висів на шиї, і тихо зойкнула.

Вовчисько відразу відсахнувся, протяжно завив, глипнув очима й сів на задні лапи. Невдовзі докупи зібралась уся зграя, хижакі оточили дівчинку півколом.

Вона стояла перед ними й оглядала їх по черзі, потому підійшла до широкогрудого вожака й без будь-якого страху скуйовдила йому вовну на голові. Вовк засопів і ще більше висолопив червоного язика.

Дівчинка зітхнула, обернулася й потупцювала темним шляхом далі. Звірі неспішно пішли слідом, але поводитись дивно: то підходили майже впритул, то зникали за пагорбами й рикали звіддаля. Нарешті зникли зовсім.

А пара маленьких ніжок невтомно дріботіла задубілою стежкою, яку вдосвіта вже не потрібно було шукати: на тлі сріблястої від інею трави її було видно як на долоні.

Раптом дівчинка зупинилася, повела очима: відчула знайомий запах каменю. Прискорила ходу. І коли з-за обрію несміливо визирнула ранкова зоря, розганяючи синювату холодну темряву, вона вже стояла перед мурами

величезного замку, грізні вежі якого здіймалися майже до неба, а їхні гострі зубці зухвало упиралися в хмари. Глибокі чорні бійниці навіювали жах.

Раптом заскреготали грубезні залізні ланцюги, опустився важкий дерев'яний міст, і на нього зійшла ставна рудоволоса жінка в чорній оксамитовій сукні.

– Віландо! – вигукнула здивовано. – Ти сама, дитинко? А де ж мама? Як ти тут опинилася?

Маленька Віланда зазирнула в зелені очі, оглянула разки діамантів, що звисали з пояса й гойдалися на стегнах, обома руками зняла з шиї ланцюжок і здійняла його над головою. Бурштинова кулька кілька разів хитнулася й опустилася в простягнуту назустріч долоню, відтак, як тільки її торкнулися перші ранкові промені, спалахнула золотим полум'ям і запалила розкішне хвилясте волосся рудої жінки.

Бурштин у її руці розм'як, потік воском по долоні, тому закипів і випарувався, тільки довгі пальці з матовими нігтями потяглися за янтарною хмариночкою, що поступово зникала у вишині.

– Промінь Тровіка! У моїх руках... – прошепотіла жінка, ледь рухаючи губами, і звернулась до дівчинки: – А де твоя мама, Віландо?

– Мама ма, – мала безпорадно розвела рученята, піднявши блискучі чорні очі.

– А де Коріель?

– Ма... – маля зітнуло плечики і знову розвело рученята.

Руда красуня якийсь час у задумі дивилась, як перші промені золотили верхівку найбільшої вежі. Сонце ще не зійшло, воно тільки почало виринати з-за обрію.

Жінка присіла, обхопила малу обома руками за плечики, зазирнула в очі:

– Згадаймо разом, що сталося? Ти добре все пам'ятаєш. Що наказувала тобі мама? Де це було? – очі Віланди застигли, зіниці поволі розширились, розчинились у зеленому погляді. Раптом обидві: і дівчинка і рудоволоса –

здригнулися, ніби хтось невидимий постав поміж них, сколихнулося повітря, жінка відсахнулася та підняла вгору руки – приготувалася для оборони. Дівчинка розплакалася й почала кликати маму.

– Не плач, Віландо. Найстрашніше – позаду, – жінка взяла дівчинку на руки. – Тут безпечно.

Та витерла брудними рученятами сльози. Заплющила очі, схилила набік голівку. І одразу заснула.

Жінка не притискала дівчинку до себе, як зазвичай роблять матері, а просто приклала свої руки до її животика та спинки і, не торкаючись сукнею брудного лахміття, понесла до замку.

З-за рогу вигулькнув величезний, схожий на ведмедя собака, він повільно пішов слідом, велично похитуючи темно-брунатними завитками доглянутої шерсті.

Стиха поскрипуючи, піднявся підвісний міст, і фортеця заніміла.

3

Степ дрімав.

Лежав на схід від могутнього гірського пасма, що оточило його величезним півколом. А з протилежного боку гір протікала надзвичайно широка ріка, до неї зусібіч стікалися невеликі ручаї та струмочки.

На півночі, між горами й рікою, розмістилися густі предковічні ліси. В їхніх хащах ховалися хатки спокійних розважливих орачів; цей численний народ складався з кількох племен: ті, що жили ближче до Великої ріки, називалися порічковиками, ті що біля лісу, – полісянами, були ще й поляни та підгоряни. Усі вони обробляли землю, майстрували необхідне начиння, шили одяг, щедро прикрашали його орнаментами та візерунками. Приносили жертви Сонцю, Дощу та Вогню і

сплачували данину своїм південним сусідам – кочовикам-степовикам, які, ворогуючи між собою, часто-густо робили наскоки й на поселення землеробів-орачів, грабували, вбивали. Іноді навіть під час перемир'я забирали в полон необачних, які наважувалися відійти від осель на чималу відстань, і примушували виконувати найважчу та найбруднішу роботу. Через те звичайним землеробам доводилося опановувати ще й воїнське ремесло.

Зовні дуже схожі, орачі та степовики різнилися вдачею. Високі, світловолосі та світлоокі, щоправда серед орачів було більше рудих, а поміж степовиків – білявих. Борід не носив ніхто, однак старші чоловіки поважно відпускали вуса.

Кочовики так само поклонялися Сонцю, Вогню, але ще – Вітру. В орачів усім заправляли старійшини та жерці, а кочові племена мали вождів, які ніколи не могли дійти згоди, між ними не вщухали чвари. Вони відбирали одне в одного табуни коней, отари овець, одяг, казани, зброю, золоті бляшки-прикраси. І бранців. Здебільшого – своїх же степовиків. Іноді – орачів. Мов неприпнуті коні, носилися по степу, низько, по самі очі насунувши шкіряні шоломи. Не турбувалися про прийдешній день та ніколи подовгу не затримувалися на одному місці.

Степовички, які звикли їздити верхи, носили однаковий з чоловіками одяг, схожі прикраси, тільки волосся мали довше. Орачі ж вважали таке вбрання непристойним для жінки та засуджували степовичок за те, що ті народжували дітей не в освячених поколіннями предків хатах, а в нашвидкуруч напнутих повстяних наметах.

Стосунки між кочовиками й орачами завжди були напружені, в будь-яку мить могли перерости у відкриту війну, але під час обміну товару ворогуючі племена виявляли стриманість і дотримувалися усталених звичаїв. Гончарні вироби, збіжжя міняли на шкури тварин та зброю. Найбільше цінувалося золото. Добували його поблизу небезпечних гірських річок, проте орачі, так уже повелося, не витрачали цінний метал, зберігали про запас, степовики ж виготовляли з нього прикраси для себе, своїх дружин, дітей і навіть коней, часто-густо втрачаючи почуття міри.

Мови обох народів були дуже схожими, і хоч кожне плем'я розмовляло своєю говіркою, порозумітися при бажанні завжди вдавалося.

А землі та дичини вистачало на всіх. І тепла від Сонця – верховного бога, коло якого вважалося священним символом, і навіть зображувати його дозволяли тільки в капищах, обсаджених ритуальними соснами. Жерці дбали, щоб росли там дерева різного віку: старі, високі, з гладкими золотистими стовбурами, і молоді, схожі на розлогі кущики. Так повелося від початку віків. Усі знали: коритись законам і звичаям треба обов'язково, порушників карали, найчастіше – вигнанням, і ті, що опинялися поза межами своїх племен, ставали бродниками. Об'єднували таких не походження, не мова, а доля, вона примушувала гуртуватися приречених на загибель одинаків. Утікачі та ізгої маленькими, але досить небезпечними ватагами грабували окраїни земель орачів, підстерігали в засідках нечисленні гуртки степовиків, проте найчастіше просто полювали в горах та поблизу річок і непролазних боліт.

І було б у цьому підсонячному світі все простим та зрозумілим, якби не залишилися в безкраїх степових просторах останні замки кількох чаклунів – страшні, несхожі на житло, наче сірі скелі, стояли вони непорушно й грізно.

Ще тисячоліття тому прийшли вони із заходу, з-за гір. Невисокі на зріст, темноволосі й чорноокі чародії легко й невимушено розмовляли обома місцевими говірками, а от їхньої мови не розумів ніхто. А найголовніше – могли будь-кого зачарувати. Розповідали про них різне: ніби розуміють мову тварин, читають думки людей і навіть уміють укладати угоди зі страшними нічними духами, які переправляють душі померлих через західні гори до країни вічного сну. Тому й живуть набагато довше за звичайних людей і не старіють. Ходили чутки, що були вони настільки зарозумілими, що наважилися зневажати... Сонце, поклонялися тільки Вогню. Через те, хоч і розумними були, не могли вжитися між собою: постійно билися, ворогували, доки не знищили одне одного. Уціліти вдалося лише кільком.

Заносило землею страшні й величні руїни кам'яних фортець. Удень там кричали ворони, а вночі страхітливо ухали сови й шелестіли кажани. І наближатися до цих місць мало хто наважувався, хіба що розбишаки-бродники, покидьки різних племен, вільні й безтурботні – ті нишпорили де хотіли.

Люди боялися останніх чаклунів, хоча іноді зверталися до них за допомогою, бо ті були досить-таки удатними цілителями, майже мертвих приводили до тями. А траплялося – і мертвих з того світу повертали. Але ціну за здоров'я призначали самі чародії, і ніхто не міг знати наперед, чого вони забажають: кількох шкур, глеків чи самої людини. Ті, кого забирали до замків, ставали невільниками, їх не

можна було викупити, а найстрашніше – вони самі не хотіли повертатися до звичайного життя, ставали відлюдькуватими, осібними і дуже скидалися на чаклунів.

Тому орачі трималися подалі від кам'яних замків – так безпечніше.

Щоправда, Диводанова прабабця любила поточити лясина про чаклунів.

От і зараз вона сиділа на лаві з прядивом у руці, а навколо неї – тітки та сестри, рідні й двоюрідні, також з роботою в руках.

– Чому ж чаклуни ворогують між собою? – запитала одна з дівчат. – За владу б'ються?

Диводан мишеням прослизнув на піч, де затишно пахло сухою травою, і настовбурчив вухка, хутенько стягнув з голови шапку – щоб краще було чути.

– Не знаю, – сива бабуся старанно сотала довгу нитку покрученими кострубатими пальцями. – Мабуть, занадто войовничими були, от і почали один з одним змагатися. Вважали себе розумнішими й сильнішими за богів, через те й були покарані.

– А ти колись чаклуна бачила?

– Ні.

– А ось люди кажуть, ніби...

– Люди всяке казатимуть, бо сестра моя Огнася колись сама до чародіїв утекла.

Диводан зліз із печі, перевернув пусте дерев'яне цеберко й сів на нього. Спер лікті на коліна, підборіддя – на долоні, тільки бірюзові очі вогниками світилися.

– Кажуть вона красунею була? – не могла вгамуватися сестра.

– Ще й якою! Ні до неї, ні після неї такої не бачили. Висока, струнка, вправна... як Диводан зранку.

– Хіба тільки зранку? Я й увечері прудкий! – хлопчик аж підскочив, а дівчата засміялися.

– Я пожартувала, – старенька усміхнулась куточками зморшкуватих губ. – А ще в Огнеслави було руде, як вогонь, живе волосся, що постійно тріпотіло – чи то од вітру, чи то від її нестримності. І мінливі, іскристі зелені очі. Дзвінкі очі.

– Голос дзвінкий?

– Ні, очі.

– Хіба таке буває?

– Буває... Якось пасла вона отару овець за пагорбом, біля великого струмка. Там і зустріла чаклуна. Навесні це сталося. Мабуть, він причарував її, бо додому повернувшись Огнася скаламучена, на себе не схожа. Дивилась у далечінь, ніби там щось бачила. І весь час поривалась втекти до чаклунів. Розуміла, що потрапити до них гірше, ніж до диких степовиків, але нічого зробити з собою не могла. І посеред літа таки втекла. Я дуже сумувала за нею. Їй тільки п'ятнадцять виповнилося, і не було хлопця, щоб про неї не мріяв.

– І не злякалася! – Диводан підскочив аж під стелю. Відерце, на якому він був уместився, весело грюкнуло, перевернувшись. Але не покотилося, бо мало приплюснуту форму – щоб не дай боже не скидалося на коло. А малий ледь і сам не грюкнувся на чисто виметену земляну підлогу. Це знову насмішило дівчат, і він зухвало вигукнув:

– А хлопці кажуть: у степовиків чаклуна бачили!

– Нумо, розкажи.

Диводан сів на лавку, підібгав під себе ноги:

– Люди з Заріччя їздили до степовиків міняти товар. Там знову колотнеча – Стратомир зі своїми замок на сході в облогу взяв, а з ними – чаклун! Він той замок зруйнував! Кажуть, Стратомир скарбів без ліку набрав і хоче підкорити собі всіх степовиків.

– Погано... – стара відклала прядиво.

– Чому?

– Ми спокійно живемо, бо степовики між собою не миряться – де їм нас чіпати. А якщо об'єднаються... А які ж скарби Стратомир у замку взяв? У вже зруйнованому?

– Золото ж, мабуть. А то й срібло! – знову підскочив Диводан.

– Срібло тільки в чаклунів буває, – не згодилася старша сестра.

Хлопчик повернувся до неї:

– Хочу його побачити.

– А вечеряти не хочеш, Данчику?

– Я багато чого хочу! – Диводан пішов з покою. Дівчата вслід усміхнулися, і бабуся теж.

Залишилися за спиною тепло та затишок низької хатини, тріпотливі вогники каганців, ніжні запахи хліба, льону та вовни.

А надворі – тиша, віхола ущухла, з чорної латочки між хмарами виглядають великі блискучі зорі. Срібні чи що?

Диводан намацав за пазухою сопілку, та заграти на ній не наважився – ще сміятимуться. Взагалі-то кпинів не боявся, бо вдачу мав веселу й часто кепкував із себе сам. Але щоб хтось глузував з його музики – не хотілося.

А в голові наспівувала весела мелодія. Чи чув десь, чи сам вигадав?

4

Стремена дзвеніли.

Цей звук було чути, бо коні ступали тихо, не іржали, а вершники їхали мовчки й нічим не порушували тиші. Попереду – суворий похмурий Вельф. Ясного дня його суворе непорушне обличчя здавався навіть трохи замріяним.

Серед слуг чародія не було жодного старого, гладкого чи кульгавого, всі, як на підбір: молоді та дужі, ясноокі, з коротенькими світлими вусами. Проте їхня холоднокрівна незворушність справляла враження якоїсь дивної хвороби, душевної немочі чи глибокого потрясіння.

Неозора степова рівнина дихала весняним пробудженням і дзюрчала безліччю струмочків. Здалеку вже вимальовувалася висока кам'яна фортеця, до якої й прямували мовчазні вершники.

Під'їхавши впритул, вони побачили, що міст через рівчак перекинуто, а брама гостинно відчинена. Як тільки кінь Вельфа ступив на колоду містка, в прорізі брами з'явилася Огнеслава. Взялася рукою за коване мереживо залізних ґрат, немов підкреслюючи хазяйським жестом своє право на цю твердиню.

Висока й струнка, в чорній оксамитовій сукні, яка щільно облягала стан і ширшала до низу, з розкішним поясом, увішаним разками діамантів, вона була б зовсім схожою на прекрасних чаклунок, якими пишалась легендарна країна Авілар, якби не довге вогняне волосся й зелені-зелені очі.

– Зупинися, Вельфе! – суворо наказала вона непроханому гостеві. – Не наближайся до замку Тровіка!

Він не ворухнувся, не змінив виразу обличчя, але його кінь став, ледь пролунав перший звук її голосу. Задзвеніли стремена й вуздечки – то слуги Вельфа осаджували і своїх огирів.

Якийсь час усі мовчали. Погляди схрещувались, немов мечі, очі випромінювали люту ненависть, що дзвеніла у прохолодному повітрі, немов крижана криця.

– Як ти тут опинилася? – процідив крізь зуби чаклун.

– Невже не можеш здогадатися, Вельфе? – зухвало посміхнулась Огнеслава. Вона й піша здавалась вищою за вершника.

Вельф потер прикрашений наруччям зап'ясток, скривив презирливо губи:

– Морельда передала тобі промінь Тровіка.

– Здогадався, – Огнеслава спогорда глянула на Вельфа. – А сюди чого припхався?

– Приїхав за Віландою.

– Звідки знаєш, що вона тут?

– Відгадай і ти.

Огнеслава враз змінилася на лиці, почервоніла, її маленькі ніздрі вмить розширилися:

– Ти схопив Коріеля!

Тепер переможно посміхнувся він.

– Морельда навіть з того світу прокляне тебе! – від дзвінкого Огнеславиного голосу затремтіли ланцюги підвісного мосту.

– Я боюся її, як і тебе.

– Проте Віланди ти не візьмеш.

– Побачимо. У мене є час. Ти все одно не зможеш зробити її чаклункою.

– Чого ж ти не привіз Коріеля? Не встиг скалічити його?

Вельф натягнув повіддя, розвернув коня й небало кинув на прощання:

– Твоя біда, Огнасю, в тому, що ти вважаєш себе чаклункою. Але ти звичайна дівчина, яка навчилася трохи чаклувати.

І швидко поїхав геть, челядники ледь устигали за ним.

Чародії ніколи не називали одне одного скороченими іменами, тим паче не вживали пестливих форм, у звертанні «Огнасю» звучало неприховане глузування. Оскільки вона не відповідала на цей закид, чаклун озирнувся. Огнеслава стояла величава й горда, окутана сяйвом сонячної міді свого волосся, і пильно дивилась услід вершникам у чорному.

Вона помітила, як Вельф озирнувся. Він обпік її поглядом та вдарив коня стременом, чого зазвичай ніколи не робив. Огнеслава різко крутнулась і зникла в отворі брами.

Зарипіли завіси, зачинилися ворота, повільно поплив угору важкий підйомний міст.

5

Бабуся розповідала.

Повільно, тихим, слабким голосом, але з упертістю людини, яка відчуває необхідність передати хоча б частку того, що знає, комусь із своїх нащадків.

– Колись світ був нескінченно великим. Ніхто не знав, де він починається і де закінчується. І нічого не можна було передбачити: ні погоду, ні врожаю, ні пори року. Слідом за літом іноді одразу починалась зима, а осінь ніби пропадала.

І життя було непевне. Ніхто не розумів – до чого воно йде. Але люди при звичаїлися до несподіванок та й жили собі, ніби так воно й має бути.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Купити: https://tn.knigapoisk.com/lap-na_sv-tlana/yakscho-polyubish-proklyattya

надано

Прочитайте цю книгу цілком, купивши повну легальну версію: [Купити](#)